

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2019/25 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2021/183

Karar Tarihi: 14/7/2021

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Türkiye Birlik Partisinin 2019 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi içtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Recep KÖMÜRCÜ, Serdar ÖZGÜLDÜR, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU ve Selahaddin MENTEŞ'in katılımlarıyla 4/12/2019 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle suç duyurusunda bulunulup bulunulmayacağı sorunu görüşülmüştür.

2. Türkiye Birlik Partisinin 2019 yılı kesin hesap dosyasında, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının siyasi parti teşkilat listesinde aktif görünen 3 ile ait kesin hesap cetvellerinde herhangi bir gelir-gider bildirilmediği tespit edilmiştir.

3. Sayıştay Başkanlığı tarafından Partiye gönderilen 8/10/2019 tarihli ve 96894684-175.03-E.19005687 sayılı yazıyla 2018 yılında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının göndermiş olduğu listede aktif olarak görünen 3 il ve bağlı ilçe örgütlerinin gerçek durumunu yansıtan kesin hesabının 10 (on) gün içerisinde Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi istenmiştir.

4. Parti, Sayıştay Başkanlığına 24/10/2019 tarih ve 19005493 sayı ile vermiş olduğu cevapta, söz konusu il teşkilatları ile ilgili olarak 24/8/2017 ve 29 sayılı tarihinde kapatma kararı aldıklarını, ancak bu kararın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına sehvem bildirilmemiş olduğunu belirtmiştir.

5. Sayıştay Başkanlığı tarafından Anayasa Mahkemesine sunulan ilk inceleme raporu ve eklerinde ilgili kapatma kararı yer almamakta olup konuya ilişkin tereddüt giderilememiştir.

6. Bu itibarla Türkiye Birlik Partisinin 2019 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Genel Merkeze ait kesin hesap cetvelinin sunulmasından dolayı işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine,

- Kesin hesap cetvellerinde herhangi bir gelir gider beyan edilmeyen il örgütlerinin kapatıldığına ilişkin belgelerin Sayıştay Başkanlığı tarafından ve esas incelemede değerlendirilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

7. Türkiye Birlik Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2019 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanıp Raportör Ömer DURSUN tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

8. Kesin hesap cetvellerinde herhangi bir gelir gider beyan edilmeyen ve ilişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının göndermiş olduğu listede aktif görünen il örgütlerinin kapatılmasına ilişkin kararlar ve sair belgeler parti tarafından Sayıştay Başkanlığına sunulmuştur.

9. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin 2019 yılı gelirler toplamının 6.345 TL, geçen yıldan devreden nakit toplamının 188,49 TL olduğu ve giderler toplamının 6.433,49 TL, gelecek yıla devreden nakit toplamının 100 TL olduğu anlaşılmaktadır.

10. Partinin 2019 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2019 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

11. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 3.172,50 TL olup bu tutarın tamamı bağışlardan oluşmaktadır.

12. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

13. Parti il örgütlerinin gelirleri toplamı 3.172,50 TL olup bu tutarın tamamı yardımlardan oluşmaktadır.

14. Parti il örgütlerinin 2019 yılı kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

15. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 3.172,50 TL olup bu tutarın tamamı teşkilata yardım giderlerinden oluşmaktadır.

16. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

17. Parti il örgütlerinin giderleri toplamı 3.260,99 TL olup bu tutarın 1.463 TL'si kira giderlerinden, 1.000 TL'si taşıma giderlerinden, 718,24 TL'si bakım ve onarım giderlerinden, 79,75 TL'si ise haberleşme giderlerinden oluşmaktadır.

18. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

19. Partinin 2019 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde herhangi bir taşınır ve taşınmaz mal ile menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV. SONUÇ

Türkiye Birlik Partisinin 2019 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2019 yılı kesin hesabında gösterilen 6.345 TL gelir ve 188,49 TL geçen yıldan devreden nakit toplamı ile 6.433,49 TL gider ve 100 TL gelecek yıla devreden nakit toplamının eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 14/7/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN